

NEREJATI, CIEMA SUŅI

Deja 8 meitām un 4 puisiem
Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Sniedzes Grinbergas apdarē

“Nerejati ciema suņi” ir ornamentāla rotaļdeja, kura veidota, izmantojot ticējumus par čigānos iešanu. Atbilstoši tautas mūzikas apdarei, veidota dejas horeogrāfiskā leksika, kuras pamatā ir gan etnogrāfiskās dejas pamatelementi – skrējiena solis, galopa solis, etnogrāfisko deju “Rupumdejas” un “Cūkas driķos” pamatsoli, gan oriģinālas soļu kombinācijas – dažādi lēcieni un pārlēcieni. Dejā nepieciešamā atribūtika – 8 puisiu jostas.

Deja pirmo reizi iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā gilde” Tautas deju ansambli “Līgo” 2001. gada janvārī. 2001. gada janvārī tā iegūst I vietu un skatītāju simpātiju balvu Jaunrades deju konkursā Valmierā.

Dejai 11 gājieni un nogājiens, mūzikai 2 daļas, taktsmērs – 2/4.

Dejotāji nostājas kreisās puses 1. kulisē, puisis priekšā, viņam seko divas meitas, rokas brīvi gar sāniem (1. zīm.). Meitas sasien divas jostas kopā, katra nostājas jostu brīvajos galos un satin ap vidukli vidēji trīs reizes. Sasietais mezgls paliek starp meitām, atstarpe starp meitām aptuveni 1 metrs – 1. att. Jostām starp meitām jābūt nostieptām.

Dejai 16 ievadtaktis.

Pirmais gājiens

(I / 32 t.)

1. – 8. t. Izpildot 1. un 2. kustību, dejotāji virzās no kreisās puses 1. kulisē DCV līdz skatuves dibenplāna centram (1. zīm.).
9. – 16. t. Atkārtotot 1. un 2. kustību, dejotāji virzās no skatuves dibenplāna centra uz skatuves priekšplānu (1. zīm.).
16. t. beigās dejotāji ir izveidojuši kolonnu skatuves centra līnijā.
17. – 18. t. Izpilda 2. kustības 1. – 2. t. darbību.
1. un 3. trijnieks virzās uz kreiso kulišu pusi, bet 2. un 4. trijnieks – uz labo kulišu pusi (2. zīm.).
19. – 20. t. Puiši pietupjas.
Meitas izpilda 2. kustības 3. – 4. t. darbības, turpinot kustību un pārdejojot saviem puisiem.
20. t. beigās puiši atrodas aiz savām meitām.
21. – 22. t. Puiši pieķeras priekšā esošām jostām, un trijnieki, izpildot 4 galopa soļus, griežas uz vietas $\frac{1}{2}$ pagriezienu pa labi.
22. t. beigās trijnieki paliek ar skatu pret centra līniju.
23. – 24. t. Meitas izpilda 6. kustību.
Puiši, izpildot skrējiena soli, virzās zem priekšā esošām jostām un 24. t. beigās ielec brīvā (neizvērstā) II kāju pozīcijā, vienlaicīgi sasitot plaukostas.
25. – 32. t. Atkārtot 17. – 24. t. darbības, virzoties pret centra līniju.
32. t. beigās dejotāji paliek ar seju pret skatītājiem (3. zīm.).

Otrais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 8. t. Meitas izpilda 3. kustību uz vietas, puiši – 4. kustību. Labās puses puiši kustību sāk ar kreiso, kreisās puses puiši – ar labo kāju (3. zīm.).
9. – 16. t. Meitas atkārtojot 3. kustību, pagriežas ar seju aplī pret DCV. Puiši atkārtō 4. kustību.
16. t. beigās puiši nonāk priekšā savām meitām (4. zīm.).

Trešais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 2. t. Meitas, izpildot 4 soļus, izgriežas no jostām. Meitas ar rokām pietur jostas, lai tās nenokrīt no vidukļa. Puiši izpilda 4 skrējiena soļus ap sevi pa labi.
3. – 4. t. Meitas 3. t. pietupjas, 4. t. – iztaisnojas.
3. t. “Viens-” puiši lec pāri jostām. Piezemējoties, izpilda skrējiena soli un turpina virzību (4. zīm.).
5. – 6. t. Meitas, izpildot 4 soļus, ietinas jostās. Puiši izpilda 4 skrējiena soļus, skatuves centrā sadodot kreisās rokas mazajās sudmalīņās, un virzās DCV. Augums noliekts, labo roku brīvi vēzē gar sāniem.
7. – 8. t. Meitas izpilda 6. kustību. Puiši, izpildot 4 skrējiena soļus, turpina virzīties mazajās sudmalīņās DCV.
9. – 16. t. Dejotāji atkārtō 1. – 8. t. darbības.
9. – 10. t. laikā puiši izskrien no centra vietā, kur iepriekš 5. – 6. t. laikā pārleca.
16. t. beigās visi nostājas aplī ar seju pret DCV.

Ceturtais gājiens

(I / 32 t.)

1. – 4. t. Dejotāji izpilda 1. kustību aplī pret DCV.
5. – 6. t. Dejotāji izpilda 2. kustības 1. – 2. t. darbību, turpinot virzību aplī.
7. – 8. t. Puiši pietupjas. Meitas izpilda 2. kustības 3.-4. t. darbības, turpinot kustību un pārdejojot saviem puišiem.
9. – 16. t. Dejotāji atkārtō 1. – 8. t. darbības.
17. – 18. t. Puiši pieķeras priekšā esošām jostām. Visi izpilda 4 galopa soļus: kreisās puses priekšplāna un labās puses dibenplāna trijnieks griežas uz vietas $\frac{1}{4}$ pa labi; pārējie dejo uz centru (5. zīm.).
18. t. beigās izveido trijnieku diagonāli ar skatu pret diagonāles centru.
19. – 20. t. Meitas izpilda 6. kustību, puiši – 4. kustības 1. – 2. t. darbības.

21. – 22. t. Dejojāji izpilda 4 galopa soļus: kreisās puses priekšplāna un labās puses dibenplāna trijnieks turpina griezties $\frac{1}{4}$ uz vietas pa labi; pārējie turpina virzīties diagonālē pa labi (5. zīm., pārtrauktās līnijas).
22. t. beigās katrs trijnieks atrodas skatuves stūros ar seju DCV.
23. – 24. t. Meitas izpilda 6. kustību, puisi 4. kustības 1. – 2. t. darbības.
25. – 32. t. Dejojāji atkārtoti 17. – 24. t. darbības. Kreisās puses dibenplāna un labās puses priekšplāna trijnieki griežas uz vietas pa kreisi, pārējie dejo diagonālē pa kreisi.

Piektais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 2. t. Meitas izpilda 3. kustību uz vietas, puisi – 4. kustības 1. – 2. t. darbības.
3. – 4. t. Meitas izpilda 3. kustību, vienmērīgi griežoties ap sevi 1 reizi un daļēji iztīnoties no jostām. Puisi izpilda 4. kustības 3. – 4. t. darbības, virzoties uz skatuves centru (6. zīm., nepārtrauktās līnijas). 4. t. beigās puisi nostājas četrstūra grupā skatuves centrā ar skatu pret skatītājiem.
5. – 8. t. Dejojāji atkārtoti 1. – 4. t. darbības. Kreisās puses puisi virzās viens aiz otra kreiso kulišu virzienā, labās puses puisi – labo kulišu virzienā (6. zīm., pārtrauktās līnijas).
9. – 16. t. Dejojāji atkārtoti 1. – 8. t. darbības. 16. t. beigās meitas pilnīgi iztīnušās no jostām un tur to galus abās rokās. Puisi atrodas jostām pa vidu (pie mezgla) un tur tās ar abām rokām (7. zīm.).

Sestais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 2. t. Meitas izpilda 4 galopa soļus, sadejojot pa divi kopā skatuves priekšplāna un dibenplāna centrā (7. zīm., nepārtrauktās līnijas). Puisi izpilda 4. kustības 1. – 2. t. darbības.
3. – 4. t. Dejojāji izpilda 6. kustību.
5. – 6. t. Meitas, izpildot 4 galopa soļus, atgriežas savās vietās (7. zīm., pārtrauktās līnijas). Puisi izpilda 4. kustības 1. – 2. t. darbības.
7. – 8. t. Dejojāji izpilda 6. kustību.
9. – 12. t. Atkārtoti 1. – 4. t. darbību.
13. – 16. t. Pāreja – soļi brīvi. Puisi atlaiž jostas un paņem no viena meitu pāra vienu jostas galu, no otra – otru jostas galu. Turot katrā rokā pa jostai, izveido taisnu līniju no kreisās puses 2. kulises līdz labās puses 2. kulisei. Meitas sastājas aiz jostām (8. zīm.).

Septītais gājiens

(I / 32 t.)

Puiši notupušies un nostiepuši jostas pa grīdu.

1. – 8. t. Pirmās divas meitas izpilda 7. kustību, katru reizi lecot pāri jostām (8. zīm.). Pārējās meitas atrodas aiz jostām.
8. t. beigās meitas izpilda lēcieni pāri jostām skatītāju virzienā.
8. – 16. t. Otrās divas meitas izpilda 5. kustību – labās puses meita sāk ar labo, kreisās puses meita – ar kreiso kāju. Katrā otrā taktī izpilda lēcieni pāri jostām.
Pirmās meitas virzās gar kulisēm un nonāk aiz jostām.
Puiši.
8. t. “Viens-i” – paceļ jostas;
“di-“ – ar spēku cērt jostas pret zemi;
“-vi” – pauze.
9. t. “Viens-i” – atver sānis skatuves priekšplānā esošo roku, jostu slidinot pa grīdu;
“di-“ – aizver roku;
“-vi” – pauze.
Kustību atkārto vēl trīs reizes. Otrajā un ceturtajā reizē sānis atver dibenplānā esošo roku.
17. – 24. t. Četras meitas (divas vienā pusē un divas otrā) izpilda 7. kustību, katru reizi lecot pāri jostām.
8. t. beigās meitas izpilda lēcieni at muguriski pāri jostām dibenplāna virzienā.
25. – 32. t. Visas meitas izpilda 5. kustību – labās puses meitas sāk ar labo, kreisās puses meitas – ar kreiso kāju. Katrā otrā taktī izpilda lēcieni pāri jostām.
Puiši.
25. t. “Viens-i” – paceļ labo roku;
“di-“ – nolaiž labo roku sākuma stāvoklī;
“-vi” – pauze.
26. t. “Viens-i” – atver sānis skatuves priekšplānā esošo roku, jostu slidinot pa grīdu;
“di-“ – aizver roku;
“-vi” – pauze.
Kustību atkārto vēl trīs reizes. Otrajā un ceturtajā reizē augšā ceļ kreiso roku un sānis atver dibenplānā esošo roku.

Astotais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 16. t. Meitas izpilda 3. kustību. 1. – 2. t. pagriežas ar skatu uz centru un caur centru virzās uz skatuves priekšplānu, veidojot 2 kolonnas.
Puišiem pāreja – brīvās kustības. Puiši nonāk meitām aiz muguras.
Divi puiši paceļ jostas, pretējā pāra puišis izlien zem paceltajām jostām (9. zīm.) – izveido krustu. Puiši, kuriem jostas ir krusta apakšā, paceļ

tās, pretējā pāra puiši izlien zem paceltajām jostām (10. zīm.), tādējādi sasienot mezglu krustā centrā un nostiprinot krustu.

Devītais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 4. t. Puiši izpilda 8 skrējiena soļus, virzoties krustā DCV – jostas puiši tur kreisajā rokā, augums noliekts uz priekšu, labo roku brīvi vēzē gar sāniem. 3. t. laikā augumu iztaiso un kreiso roku vēzē uz priekšu; 4. t. – vēzējot roku atpakaļ, griežas zem tās 1 reizi pa kreisi. Meitas izpilda 4 vieglās polkas soļus ar pārlēcieni. Pārlēcieni izpilda, ceļus ceļot uz priekšu 45° augstumā. Kreisās puses meitas virzās pret DCV, labās puses – DCV.
5. – 14. t. Dejojāji atkārto 1. – 4. t. darbības.
15. – 16. t. Meitas turpina virzīties, līdz nonāk skatuves dibenplānā. Puiši nostiepj jostas uz grīdas, izveidojot taisno krustu, un notupjas (12. zīm.).

Desmitais gājiens

(I / 32 t.)

1. – 8. t. 1., 2. meita izpilda 5. kustību (12. zīm.), katrā otrā taktī izpilda lēcieni pāri jostām. 7. – 8. t. laikā pārvietojas uz nākamām vietām, viņu vietās ienāk 3. un 4. meita (13. zīm.). Puiši tur jostas.
9. – 16. t. 1., 2., 3. un 4. meita izpilda 5. kustību, 7. – 8. t. laikā pārvietojas uz nākamām vietām, viņu vietās ienāk 5. un 6. meita (14. zīm.). Puiši tur jostas.
17. – 24. t. 1., 2., 3., 4., 5., 6. meita izpilda 5. kustību, 7. – 8. t. laikā pārvietojas uz nākamām vietām, viņu vietās ienāk 7. un 8. meita (15. zīm.). Puiši.
17. t. “Viens-i” – paceļ jostas;
“di-“ – ar spēku cērt jostas pret zemi;
“-vi” – pauze.
18. t. Pauze.
- Kustību atkārto vēl 3 reizes.
25. – 32. t. Visas meitas izpilda 5. kustību, 7. – 8. t. laikā katra paņem vienu jostas galu, ko tai pasniedz puisis, un nostājas krusta starā ar skatu viena pret otru (16. zīm.). Puiši.
25. t. “Viens-i” – paceļ jostas;
“di-“ – ar spēku cērt jostas pret zemi;
“-vi” – pauze.
26. t. “Viens-i” – atver sānis abas rokas;
“di-“ – aizver rokas sākuma stāvoklī;
“-vi” – pauze.

- Kustību atkārtoti vēl 2 reizes.
31. – 32. t. Puiši pasniedz meitām jostu galus.

Vienpadsmitais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 16. t. Puiši izpilda 4.kustību. Skatuves priekšplānā un kreisā pusē esošie puiši kustību izpilda pa labi, skatuves dibenplānā un labā pusē esošie puiši – pa kreisi (16. zīm.).
Meitas izpilda skrējiena soļus. 1.,3.,5.,7. meita paceļ jostas un virzās pret DCV, 2.,4.,6.,8. meita lien zem paceltām jostām un virzās DCV. Jostas maina ik pēc diviem soļiem, nemainot virzību – lišana, laišana.

Nogājiens

(II / 16 t.)

1. – 16. t. Dejotāji, izpildot 1.un 2. kustību 2 reizes, virzās pa apli DCV un nodejo kreisās puses 3. kulisē. Meitas, jostas neatlaižot, seko puisim skatuves priekšplānā.

Kustību apraksts

Mūzikas taktsmērs 2/4

1. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem.

1. – 2. t. Izpilda 4 plašus skrējiena soļus, sākot ar labo kāju. Augums noliekts, rokas plaši vēzē gar sāniem.
3. t. “Viens-i” – solis ar labo kāju diagonālē pa labi. Augumu iztaisno.
“Div-i” – ielēciens VI kāju pozīcijā. Abas rokas tiek virzītas pa labi ar plašu vēzienu. Meitas izpilda roku kustību maigi – ar viļņveida kustībām; puiši – stingri un asi, plaukstas dūrēs.
4. t. “Viens-i” – solis ar kreiso kāju diagonālē pa kreisi.
“Di-vi” – ielēciens VI kāju pozīcijā. Abas rokas tiek virzītas pa kreisi ar plašu vēzienu.

2. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem.

1. – 2. t. Izpilda 4 plašus skrējiena soļus, sākot ar labo kāju. Augums noliekts, rokas plaši vēzē gar sāniem.
3. t. “Viens-i” – solis ar labo kāju. Augumu iztaisno.
“Div-i” – ielēciens uz labās kājas, nedaudz paslīdot uz priekšu, kreisā kāja pacelta priekšā 90° augstumā, celī saliekta un pēdā atliekta. Vienlaicīgi sasit plaukstas un pagriež galvu pa kreisi.

4. t. "Viens-i" – solis ar kreiso kāju.

"Di-vi" – ielēciens uz kreisās kājas, nedaudz paslīdot uz priekšu, labā kāja pacelta priekšā 90° augstumā, ceļi saliekta un pēdā atliekta. Vienlaicīgi sasiņ plaukstas un pagriež galvu pa labi.

3. kustība

Mīdīšanās

Kustību izpilda 1 t.

Kustību izpilda tikai meitas. Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem.

1. t. "Viens-" – izpilda mazu soli ar labo kāju uz pilnas pēdas;

"-i" – izpilda mazu soli ar kreiso kāju uz pilnas pēdas.

"Di-" – izpilda mazu soli ar labo kāju uz pilnas pēdas;

"-vi" – izpilda mazu soli ar kreiso kāju uz pilnas pēdas.

Kustību ar kājām izpilda *sausi* – ceļu locītavas netiek saliekta. Vienlaicīgi atbrīvo vēdera, krūšu, roku un muguras muskuļus. Līdz ar to katrs solis rada atbrīvotās muskuļu grupās vibrāciju. *Nepārspilēt!!!*

4. kustība

Kustību izpilda puiši 8 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem.

1. t. "Viens-i" – solis ar labo kāju sānis pa labi, kreisā kāja, ceļi saliekta un pēdā atlocīta, pacelta ar ceļgalu uz leju (1. att. A). Rokas brīvi vēzē līdzī, augums noliekts pa labi.

"Di-vi" – iztaisnoņot augumu un nedaudz palecoties uz labās kājas, kreisās kājas ceļgalu paceļ uz augšu (2. att. B).

2. t. Atkārtō 1. t. darbību, sākot ar kreiso kāju.

3. – 4. t. Izpilda 3 plašus skrēģiena soļus pa labi, sākot ar labo kāju. Augums noliekts, rokas plaši vēzē gar sāniem. Uz "di-" izpilda ielecienu (akcents grīdā) brīvā neizvērstā II kāju pozīcijā, vienlaicīgi sasiņot plaukstas.

5. – 8. t. Atkārtō 1. – 4. t. darbības, sākot ar kreiso kāju un virzoties pa kreisi.

5. kustība

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – VI pozīcija, rokas gar sāniem.

1. t. "Viens-i" – lēciens sānis pa labi uz labās kājas, kreisā kāja pie labās kājas potītes. Augums nedaudz noliekts pa labi.

"Di-vi" – lēciens sānis pa kreisi uz kreisās kājas, labā kāja pie kreisās kājas potītes. Augums nedaudz noliekts pa kreisi.

2. t. "Viens-" – izpilda soli sānis pa labi ar labo kāju;

"-i" – lēciens no labās kājas uz kreiso virzienā pa labi. Lēģiena laikā izpilda puspagģieģienu pa labi.

"Di-vi" – lēģiena beģas – uz "di-" pieģemģjas uz kreisās kāģas, labā kāģa pie kreisās kāģas potģtes, augums nedaudz noliekts pa kreisi.

Atkāģtoģot kustģbu, sāģ ar labo kāģu un atģrieģas sāģkuma vietā.

6. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem.

1. t. Izpilda divus lēcienus, mainot kājas, vispirms priekšā labā, pēc tam – kreisā kāja. Auguma svars uz abām kājām.
2. t. Izpilda vienu lēcieni, mainot kājas (priekšā labā kāja) un ielēcieni VI kāju pozīcijā.

7. kustība

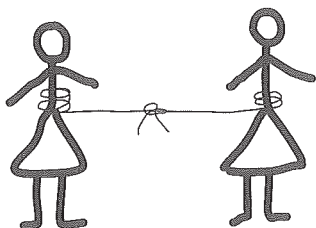
Kustību izpilda meitas 4 t.

Rokas gar sāniem.

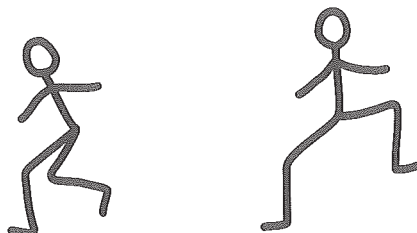
Izpilda lēcienus uz abām kājām, pārmaiņus izliekot priekšā vienu, tad otru kāju. Četrās taktīs izpilda divus lēnus un četrus ātrus lēcienus. Lēciena laikā kājas pierauj zem sevis.

NEREJATI, CIEMA SUŅI

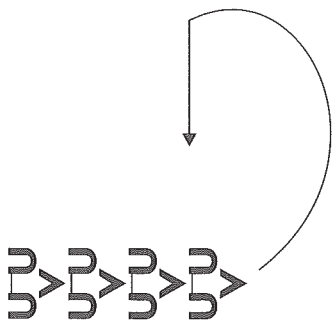
1. att.

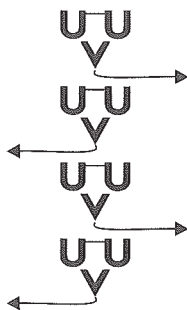
A

B

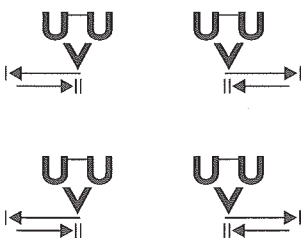
2. att.

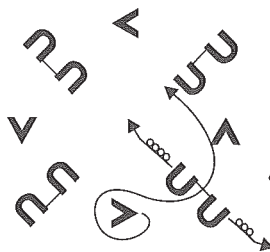
1. zīm.

2. zīm.

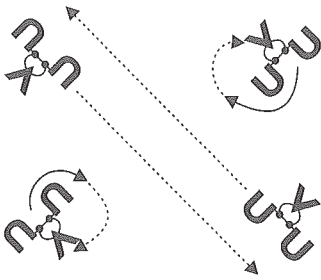

3. zīm.

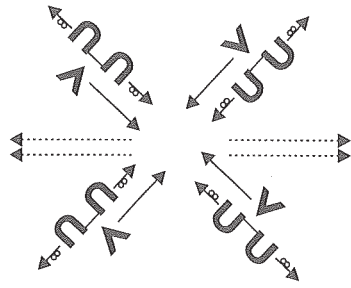

4. zīm.

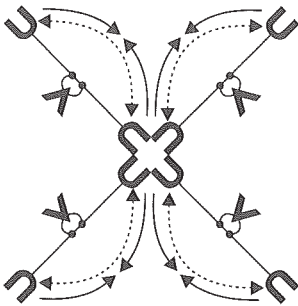
NEREJATI, CIEMA SUŅI

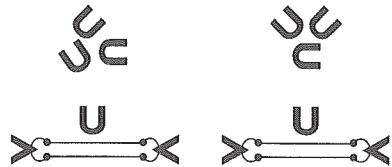
5. zīm.

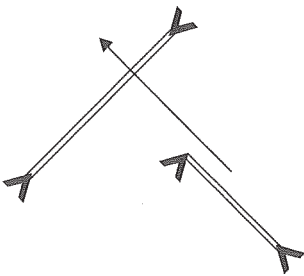
6. zīm.

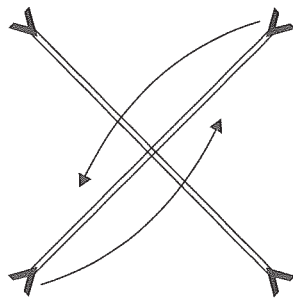
7. zīm.

8. zīm.

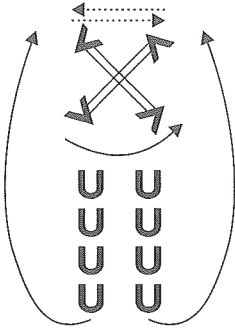

9. zīm.

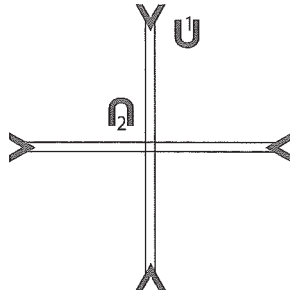

10. zīm.

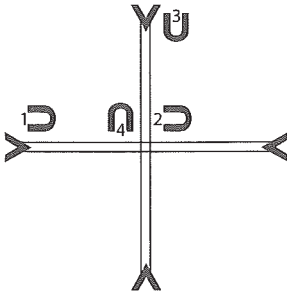
NEREJATI, CIEMA SUŅI

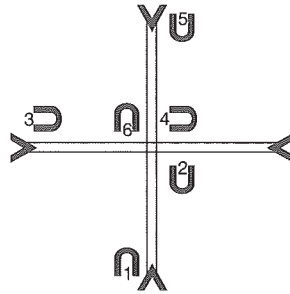
11. zīm.

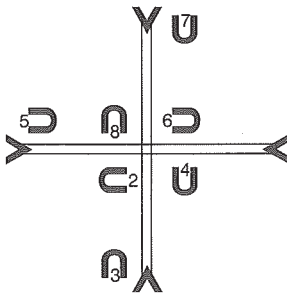
12. zīm.

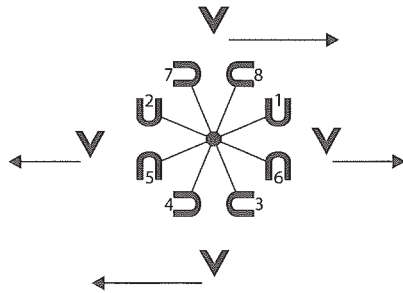
13. zīm.

14. zīm.

15. zīm.

16. zīm.

NEREJATI, CIEMA SUŅI

Tautas mūzika Sniedzes Grīnbergas apdarē

The musical score consists of three staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff, labeled 'I', contains a single melodic line of eight measures. The second staff, labeled 'II', begins with a repeat sign and contains a melodic line of eight measures, with a first ending bracket over the final two measures. The third staff continues the melody from the second ending, with a second ending bracket over the final two measures. The key signature is G major (one sharp) and the time signature is 2/4.